خبر

احیای سکوی راهبردی ایران امیرکبیر

سکوی حفاری نیمه‌شناور ایران امیرکبیر به‌عنوان تنها دارایی تخصصی کشور برای انجام عملیات حفاری در آب‌های عمیق دریای خزر که فعالیت آن از سال ۱۳۹۵ متوقف شده بود، پس از حدود یک دهه توقف توسط شرکت نفت خزر و هم‌اکنون در میانه مسیر تعمیرات اساسی، بازسازی و آماده‌سازی برای بازگشت به چرخه عملیاتی قرار دارد. پروژه‌های تعمیرات اساسی تجهیزات فوران‌گیر، سیستم حفاری، جرثقیل‌ها، سیستم‌های لوله‌کشی صنعتی (Piping) و سیستم‌های کنترل سکوی نیمه‌شناور ایران امیرکبیر واگذار شده و در حال اجرا هستند و اقدامات مهندسی، تامین تجهیزات و عملیات اجرایی مرتبط با این پروژه‌ها در حال انجام است. این اقدامات با هدف رفع نواقص و آثار فرسودگی ناشی از توقف طولانی‌مدت، احیای قابلیت‌های فنی و عملیاتی، ارتقای آمادگی تجهیزاتی و فراهم‌سازی الزامات لازم برای بازگشت سکوی ایران امیرکبیر به چرخه عملیات حفاری اکتشافی در بخش عمیق دریای خزر در حال انجام است. در سال گذشته نیز سه فروند شناور پشتیبانی این سکوی نیمه‌شناور که از شناورهای توانمند و راهبردی ناوگان دریایی کشور محسوب می‌شوند، پس از حدود یک دهه توقف، مجددا به چرخه بهره‌برداری بازگشته و هم‌اکنون در پشتیبانی از عملیات اکتشافی در دریای خزر فعالیت دارند.

یادداشت

سیداسماعیل حسینی | عضو کمیسیون انرژی مجلس

راهکارهای مقابله با ناترازی بنزین و شفاف‌سازی در توزیع سوخت

اگر جایگاهی (پمپ‌بنزین) برای استفاده از کارت جایگاه و سوختگیری با نرخ آزاد، وجه دریافت کند، تخلف است و اگر مردم این موضوع را مشاهده کردند، باید آن را به شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی گزارش دهند تا این شرکت آن را بررسی و با متخلفان برخورد کند، زیرا این سلیقه متصدی جایگاه است.

یکی از ناترازی‌های کشور در حوزه بنزین است و برای مدیریت این وضعیت، طرح‌های مختلفی در سال‌های اخیر دنبال شده است. طبق قانون بودجه سال ۱۴۰۴ و تداوم آن در قانون بودجه امسال، دولت موظف است فرآیند انتقال سهمیه بنزین از کارت‌های سوخت به کارت‌های بانکی را انجام دهد. علاوه بر این، یک رکن اساسی دیگر نیز در قانون بودجه ۱۴۰۵ گنجانده شده که «صدور رسید الکترونیکی برای هر واحد فروش سوخت در جایگاه» است. هدف از این الزام، ایجاد شفافیت کامل در مشخص‌شدن هویت مصرف‌کننده است. در حال حاضر، بخش بزرگی از سوختی که از طریق کارت‌های جایگاه عرضه می‌شود، به‌دلیل نامشخص‌بودن هویت خریدار ممکن است در محل مصرف پیش‌بینی شده استفاده نشود و در واقع به‌نوعی «قاچاق» تبدیل شده و به بخش‌های غیرمجاز مانند رنگ‌سازی‌ها، تینرسازی‌ها و امثال آنها هدایت شود. این تصمیم مجلس و قانون است و دولت مکلف به اجرای آن جهت جلوگیری از قاچاق و جبران بخشی از ناترازی است. اگرچه این طرح‌ها به‌صورت آزمایشی در برخی جایگاه‌های تهران اجرا شده اما برای تعمیم آن به کل کشور، هنوز چالش‌های زیرساختی وجود دارد و دولت در این زمینه در حال تلاش برای رفع عقب‌ماندگی‌هاست. واقعیت این است که در حال حاضر، میزان مصرف بنزین ما از میزان تولید و آن پیشی گرفته و ما با یک ناترازی جدی روبه‌رو هستیم. برای این موضوع دو انتخاب داریم؛ نخست ادامه وضعیت موجود است که علی‌رغم برخی مزایا، دارای مضرات و هزینه‌های پنهان بسیاری است. راه دوم تغییر وضعیت است؛ یعنی بهره‌گیری از ایده‌ها و طرح‌های کارشناسی که در حال حاضر، توسط متخصصان در حال بررسی است. هدف ما این است که طرحی را مصوب و اجرا کنیم که در مقایسه با «منافع»، «مضرات» آن برای مردم کمتر باشد. به‌دنبال راهکاری هستیم که مردم بتوانند با حداقل مشکل، سوخت مورد نیاز خود را تامین کنند. در حال حاضر، هیچ طرح نهایی و قطعی در نهادهای متولی تصویب نشده و تمامی فرآیندها در مرحله کارشناسی و فنی قرار دارند. امید است که در نهایت، طرحی که منفعت آن نسبت به ادامه وضعیت موجود بر مردم برتری داشته باشد، نهایی و اجرا گردد تا ناترازی حوزه بنزین به‌طور جدی جبران شود.

خبر

افزایش قیمت دوباره محصولات ایران خودرو

باگذشت سه ماه از آخرین افزایش قیمت چندصد میلیونی محصولات ایران خودرو، دوباره این خودروساز قیمت برخی محصولات را گران‌تر کرد. ایران خودرو این‌بار قیمت تارا دستی را از یک میلیارد و ۸۸۸ میلیون تومان به دومیلیارد و ۶۳ میلیون تومان افزایش داد. همچنین قیمت سورن P7XU نیز از یک میلیارد و ۵۳۰ میلیون تومان به یک میلیارد و ۷۲۵ میلیون تومان رسید. ایران خودرو اواخر خرداد امسال قیمت همه محصولاتش را گران کرد، روز پنجشنبه ۱۲ شهریور ۱۴۰۵ نیز اعلام کرد که قیمت محصولات این شرکت به‌علت افزایش هزینه‌های مربوط به گواهی اسقاط افزایش می‌یابد. محاسبات تغییر هزینه گواهی اسقاط نشان می‌دهد که میزان تاثیر آن بر خودروهای سواری داخلی، ۴۲ میلیون تومان است؛ ارزش مبنای هر گواهی اسقاط از ۳۵ میلیون تومان به ۶۰ میلیون تومان افزایش یافته و ضریب آن از ۲۵ صدم درصد به عدد ۷۵ صدم درصد رسیده است که در نهایت حدود ۴۲ میلیون تومان بر قیمت خودروی سواری اثر گذار است.

گزارش میدانی «جام جم» از امتناع برخی جایگاه‌داران از ارائه کارت سوخت و دریافت وجه در ازای آن حکایت دارد

بنزین هست، کارت نیست!

«کارت سوخت آزاد نداریم»؛ اگر در چند ماه اخیر حتی یک‌بار هم به یک جایگاه سوخت مراجعه کرده باشید، حتما با این جمله روبه‌رو شده‌اید که روی یک برگه نوشته و اعلام‌شده کارت سوخت آزاد موجود نیست و متصدی جایگاه می‌گوید باید با کارت سوخت شخصی خود سوختگیری کنید.

میزان مصرف سوخت از طریق کارت سوخت شخصی طی سال‌های گذشته حدود ۵۰ درصد و حتی پایین‌تر از آن بود. در آذرماه ۱۴۰۴ و پس از اجرای نرخ سوم بنزین، سهم سوختگیری با کارت شخصی به حدود ۷۳ درصد در دی و بهمن رسید و سهم کارت سوخت جایگاه نیز از حدود ۴۵ تا ۵۰ درصد به ۲۷ درصد در دی و بهمن کاهش یافت.

اکنون دوباره نرخ استفاده از کارت سوخت شخصی که در دی و بهمن سال گذشته به ۷۳ درصد رسیده بود، به ۶۰ درصد تا مردادماه و به ۵۲ درصد در انتهای مرداد و اوایل شهریور رسیده است؛ همچنین سهم کارت سوخت جایگاه که در دی و بهمن سال گذشته به حدود ۲۷ درصد کاهش یافته بود، در مرداد ۴۰ درصد و حالا به حدود ۴۸ درصد رسیده؛ به‌عبارتی، درحال حاضر نزدیک به ۵۰ درصد از بنزین مصرفی کشور با کارت سوخت جایگاه یا بهتر بگویم بدون رصد دولت انجام می‌شود. سهم بالای کارت سوخت جایگاه از منظر قاچاق یا انحراف مصرف بنزین از سیستم توزیع رسمی مصرف خودرو به‌سمت تولیدات صنعتی یا سایر مصرف غیرخودرویی اهمیت زیادی دارد.

اگر در یک جایگاه سوخت اعلام شود که سهمیه کارت سوخت تمام‌شده خیلی عجیب نیست اما نکته قابل توجه این جاست که اگر شخصی همان موقع بگوید «کارت سوخت را برای سوختگیری تحویل بده و هوای شما را داریم»، کارت سوخت تحویل مشتری خواهد شد. درواقع برخی متصدیان جایگاه برای ارائه کارت سوخت پول دریافت می‌کنند که اقدامی خلاف قانون است.

با وجود آن‌که روند توزیع و عرضه سوخت در کشور به‌صورت مستمر ادامه دارد و در تامین بنزین مورد نیاز جایگاه‌ها اختلالی گزارش نشده، بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد در برخی جایگاه‌های سوخت، شهروندان برای استفاده از کارت سوخت جایگاه با مشکلات و رویه‌هایی مواجه هستند که نیازمند نظارت جدی‌تر دستگاه‌های مسئول است. بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد در برخی جایگاه‌ها، متصدیان از تحویل کارت سوخت جایگاه به متقاضیان خودداری می‌کنند و در مواردی نیز برای در اختیار گذاشتن کارت، درخواست پرداخت وجه مطرح می‌شود. برخی متصدیان به‌صورت غیررسمی از متقاضی می‌خواهند مبلغی را پرداخت کند و در برخی موارد نیز خرید مکمل بنزین را پیشنهاد می‌کنند.

این در حالی است که کارت سوخت جایگاه، ابزاری برای تسهیل سوختگیری افرادی است که به‌هردلیل کارت شخصی خود را همراه ندارند یا امکان استفاده از آن را ندارند و تبدیل آن به وسیله‌ای برای دریافت وجه از مردم، نیازمند بررسی و برخورد نظارتی است.

هر کارت سوخت جایگاه با محدودیت تراکنش روبه‌رو است و در روز می‌تواند ۲۵۰ تراکنش داشته باشد؛ از این رو، اگر حتی سوختگیری پنج‌لیتری نیز با کارت سوخت انجام شود، از تعداد تراکنش کم خواهد شد و در این صورت کارت دارای سهمیه هست ولی امکان ثبت تراکنش جدید ندارد.

کارت سوخت و تفاوت رفتار جایگاه‌ها

مشاهدات میدانی همچنین نشان می‌دهد نحوه برخورد جایگاه‌ها با متقاضیان یکسان نیست. در برخی جایگاه‌های واقع در مناطق بالای شهر، امکان استفاده از کارت سوخت جایگاه وجود دارد اما در مواردی ارائه کارت با درخواست وجه همراه است. برخی متصدیان جایگاه در صورت ارائه کارت سوخت، به ازای هر لیتر پنج تا ۱۰ هزار تومان اضافه دریافت می‌کنند. به‌عبارت دیگر، دسترسی به کارت جایگاه در همه نقاط با یک رویه مشخص و یکسان دنبال نمی‌شود و همین مساله زمینه شکل‌گیری ابهام و نارضایتی میان مصرف‌کنندگان را فراهم کرده است. مساله زمانی حساس‌تر می‌شود که بدانیم در شرایط فعلی، کارت سوخت و سهمیه یارانه‌ای بنزین برای بسیاری از مردم اهمیت اقتصادی بالایی دارد. بنابراین هرگونه دریافت وجه خارج از ضوابط رسمی یا ایجاد محدودیت در دسترسی مردم به کارت جایگاه می‌تواند اعتماد عمومی به نظام توزیع سوخت را تحت تاثیر قرار دهد.

خریدوفروش بنزین یارانه‌ای با کارت‌های شخصی

یکی دیگر از موضوعاتی که در برخی جایگاه‌ها مورد توجه قرار گرفته، استفاده برخی متصدیان از کارت‌های سوخت شخصی دارای سهمیه یارانه‌ای و خریدوفروش بنزین با استفاده از این کارت‌هاست. براساس مشاهدات میدانی، در برخی موارد متصدیان جایگاه اقدام به خرید بنزین با کارت‌های شخصی و سپس فروش آن می‌کنند؛ اقدامی که در صورت احرازشدن، با فلسفه تخصیص سهمیه یارانه‌ای به مصرف‌کننده نهایی مغایرت دارد و می‌تواند مصداق تخلف از مقررات مربوط به عرضه و توزیع سوخت باشد.

از این رو ضرورت دارد دستگاه‌های نظارتی، این موضوع را به‌صورت مشخص بررسی و در صورت اثبات تخلف، با آن برخورد کنند. لازم است متقاضی در صورت مواجهه با این مساله، حتما با شماره ۹۶۲۷ تماس گرفته و موضوع را به بازرسان شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی اعلام کند.

ماجرای پیچیده جایگاه‌های مناطق برخوردار

در بررسی وضعیت برخی جایگاه‌های مناطق برخوردار، موضوع دیگری نیز مطرح می‌شود؛ این‌که در بعضی موارد، متصدیان جایگاه صرفا کارکنان حقوق‌بگیر نیستند و حتی ادعاهایی درباره پرداخت وجه یا اجاره سکو از سوی برخی متصدیان مطرح می‌شود. البته این بخش از ماجرا نیازمند بررسی و مستندات رسمی است و نمی‌توان آن را به همه جایگاه‌ها یا متصدیان تعمیم داد. با این حال، طرح چنین ادعاهایی نشان می‌دهد سازوکار اقتصادی فعالیت برخی جایگاه‌ها و رابطه میان مالک، بهره‌بردار و متصدی نیازمند شفافیت بیشتری است.

آنچه اکنون اهمیت دارد، تفکیک میان استمرار مناسب روند تامین و توزیع بنزین و برخی حاشیه‌ها و تخلفات احتمالی در سطح جایگاه‌هاست. ممکن است شبکه تامین سوخت کشور، بدون مشکل جدی در حال فعالیت باشد اما در نقطه نهایی عرضه، یعنی جایگاه، رفتارهای متفاوت و بعضا خارج از ضابطه، تجربه مصرف‌کننده را تحت تاثیر قرار دهد. در چنین شرایطی، لازم است بازرسی از جایگاه‌ها تشدید شده و درباره نحوه عرضه کارت سوخت جایگاه، دریافت هرگونه وجه از مردم، استفاده از کارت‌های شخصی توسط متصدیان و همچنین نحوه بهره‌برداری اقتصادی از سکوهای سوخت‌گیری شفاف‌سازی صورت گیرد. استمرار عرضه سوخت، زمانی می‌تواند رضایت عمومی را به‌همراه داشته باشد که در کنار تامین بنزین، نحوه توزیع آن نیز شفاف، قابل نظارت و یکسان باشد.

وزیر اقتصاد خطاب به وزیر خزانه‌داری آمریکا:

در جنگ اقتصادی به اهداف خود نمی‌رسید

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: تصور این‌که بتوان با فشار بر اقتصاد ایران، تصمیمات یک ملت را تغییر داد اشتباه است.

سیدعلی مدنی‌زاده با اشاره به سخنان اخیر مقامات آمریکایی درباره فشار اقتصادی، انزوای ایران و قطع ارتباطات مالی اظهار کرد: اقتصاد ایران مجموعه‌ای بزرگ از مردم، بنگاه‌ها، کارآفرینان، تولیدکنندگان، صادرکنندگان، تجار، کشاورزان، مهندسان و میلیون‌ها فعال اقتصادی است که طی سال‌های گذشته و در سخت‌ترین شرایط تحریمی، راه‌های جدیدی برای تولید، تجارت و تامین مالی پیدا کرده‌اند.

وی افزود: امروز نیز با وجود فشارها و دشواری‌های ایجادشده، تجارت، تولید، صادرات و واردات در کشور برقرار است و کالاهای اساسی مورد نیاز مردم به‌خوبی تامین می‌شود. عدم همراهی بسیاری از کشورهای جهان با سیاست‌های آمریکا و همچنین گفت‌وگوها و پیگیری‌های صورت‌گرفته با کشورهای منطقه و کشورهای همسو، مانع از تحقق اهداف تحریمی دشمنان شده است.

وزیر امور اقتصادی و دارایی با تاکید بر این‌که دولت منکر مشکلات اقتصادی کشور نیست، گفت: مسئولیت اصلاح اقتصاد ایران برعهده دولت و مردم ایران است، نه وزارت خزانه‌داری آمریکا. آنها از فروپاشی و خفگی اقتصاد ایران سخن می‌گویند اما ما از اصلاح ساختار اقتصادی، افزایش بهره‌وری، توسعه تجارت و تولید، جذب سرمایه و گسترش روابط اقتصادی صحبت می‌کنیم.

مدنی‌زاده راهبرد اقتصادی دولت را تنوع‌بخشی به شرکای تجاری، توسعه تجارت منطقه‌ای، تقویت بخش خصوصی، کاهش وابستگی بودجه به درآمدهای نفتی، افزایش صادرات غیرنفتی، اصلاح کریدورهای تجاری، اصلاح نظام بانکی، جذب سرمایه و کنترل تورم عنوان کرد و افزود: اقتصاد ایران را برای زندگی و رفاه مردم ایران اداره می‌کنیم، نه برای رضایت واشنگتن. وی با بیان این‌که میان تحمل هزینه‌های اقتصادی و تسلیم اقتصادی فاصله زیادی وجود دارد، تصریح کرد: ملت ایران در سال‌های گذشته هزینه‌های زیادی داده است اما هرگز تسلیم نخواهد شد. اگر هدف دشمنان فشار بر ایران است، پاسخ ما مقاومت اقتصادی در کنار اصلاحات اقتصادی خواهد بود. وزیر اقتصاد تاکید کرد: اقتصاد ایران را مردم ایران خواهند ساخت و آینده ایران را نیز مردم ایران تعیین خواهند کرد با اراده، برنامه و درراستای منافع خود.

مدنی‌زاده گفت: آنها می‌توانند مسیرهای مالی ما را دشوار کنند اما نمی‌توانند اراده یک ملت برای ساختن اقتصادش را تحریم کنند. همان‌گونه که به‌زعم خود با برخورداری از بزرگ‌ترین ارتش دنیا نتوانستند ملت ایران را شکست دهند، در جنگ اقتصادی نیز به اهداف خود نخواهند رسید.

وزیر نیرو:

سرمایه‌های خرد مردم، مسیر توسعه صنعت برق است

آیین آغاز پذیره‌نویسی واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق پروژه برق خورشیدی (نور) دیروز، با حضور عباس علی‌آبادی وزیر نیرو، محسن طرزطلب مدیرعامل سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری ایران (ساتبا) و حجت‌الله صیدی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، در محل سازمان بورس و اوراق بهادار برگزار شد.

پذیره‌نویسی صندوق پروژه برق خورشیدی با هدف تامین مالی نیروگاه‌های خورشیدی با ظرفیت ۵۰۰ مگاوات از صبح دیروز آغاز شد. این نیروگاه‌ها در ۱۰۶ ساختگاه واقع در ۱۰ استان و با ارزش ۲۶ همت احداث خواهند شد. تامین مالی احداث نیروگاه‌های خورشیدی از مسیر بورس، می‌تواند اقتصاد برق را توسعه داده و عبور از ناترازی برق را تسریع کند.

وزیر نیرو به‌صورت نمادین در ابتدای این رویداد از سهام صندوق پروژه نور خریداری کرد و پس از این اقدام، در طی آیین آغاز پذیره‌نویسی واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق پروژه برق خورشیدی، سخنرانی کرد.

وی با اشاره به این‌که استفاده از سرمایه‌های مردم برای توسعه زیرساخت‌های برق کشور، دستور رهبر شهید بود، اذعان کرد: پیشتر صندوق توسعه پرند را افتتاح کرده بودیم که سبب شد بدون دریافت هیچ‌گونه تسهیلات، با کمک مردم بتوانیم زیرساخت‌های صنعت برق را توسعه بدهیم.

علی‌آبادی با تاکید بر اهمیت سرمایه‌گذاری مردم و بخش خصوصی در صنعت برق، گفت: پاشنه آشیل ما در انقلاب صنعتی چهارم که به عصر هوش مصنوعی معروف است، انرژی خواهد بود، زیرا یکی از شاخصه‌های این دوره، افزایش مصرف برق است و ما باید برای تامین برق مورد نیاز، آماده باشیم.

وزیر نیرو صندوق‌های پروژه و جذب سرمایه مردمی را مسیر مهمی برای تامین برق موردنیاز در آینده دانست و تصریح کرد: همه کارشناسان و دانشمندان باور دارند برای کاهش آلودگی زیست‌محیطی در اکنون و آینده، باید به انرژی‌های تجدیدپذیر روی آورد. همچنین وزارت نیرو از پیشگامان هوشمندسازی بود و مدت‌ها پیش به این حوزه روی آورده است. وزیر نیرو افزود: تاکنون بیش از هفت میلیون کنتور هوشمند را برای مدیریت مصرف نصب کرده‌ایم که در ماه‌های آینده از مرز ۱۴ میلیون کنتور هوشمند عبور خواهیم کرد.

علی‌آبادی توسعه ذخیره‌سازها را از اولویت‌های پیش‌روی وزارت نیرو خواند و تاکید کرد: با توسعه روزافزون انرژی‌های تجدیدپذیر، حفظ پایداری شبکه، معنای جدیدی به‌خود گرفته است. در همین راستا برای جلوگیری از نوسانات محتمل، استفاده از ذخیره‌سازها، انرژی برق‌آبی و سایر ابزارهای تکنولوژیک را در دستور کار قرار داده‌ایم.